



Broj: Ž-SA-05-574/23

Datum: 09.07.2024. godine

OPĆINA SANSKI MOST

Općinsko vijeće

Trg ljiljana 1

79 260 Sanski Most

Poštovani,

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucija Ombudsmena), zaprimila je dana 14.06.2023. godine žalbu Karabe [REDACTED] i Šarčević [REDACTED], koja je registrovana pod brojem Ž-SA-05-574/23.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine su nakon provedenog istražnog postupka povodom ovog predmeta, shodno svojim ovlaštenjima, utvrđenim u članu 32 Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹, uputili preporuku, broj: P-100/24 od 08.04.2024. godine načelniku Općine Sanski Most

1. Da, poduzme mjere i radnje u cilju doslovne primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, efikasnog rješavanja zahtjeva te sprječavanja neopravdano dugih postupaka po istim;
2. Da, poduzme mjere u cilju osposobljavanja zaposlenika koji rade na rješavanju zahtjeva za pristup informacijama a kako bi se na adekvatan način primjenjivao Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine;
3. Da u roku od 30 dana obavijesti Ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o realizaciji Preporuke i dostavi odluku donesenu u skladu sa ovom Preporukom.

Kako u ostavljenom roku institucija Ombudsmena nije zaprimila odgovor na upućenu preporuku, dana 31.05.2024. godine upućena je urgencija načelniku Općine Sanski Most.

Dana 20.06.2024. godine institucija Ombudsmena je zaprimila akt Općine Sanski Most, broj: 05-04-1-1434/24 od 19.06.2024. godine u kojem je između ostalog navedeno:

„...Ovlaštenje za rješavanje u upravnim stvarima za pristup infromacijama u Općini Sanski Most ima više državnih službenika koji se redovno kontinuirano obrazuju i usavršavaju, a što im je i

¹ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 32/00, 19/02, 35/04, 32/06 i 61/23

obaveza propisana članom 51. Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik USK-a“, broj: 14/17 i 15/20).“

U skladu sa članom 32 stav (2) Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine² ovom prilikom Vam ukazujemo na konkretan predmet u svrhu poduzimanja adekvatnih mjera i aktivnosti kako bi se preporuka Ombudsmena P-100/24 od 08.04.2024. godine ispoštovala.

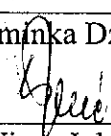
Pozivamo Vas da u što kraćem roku dostavite povratnu informaciju o radnjama koje ste poduzeli po prijemu ovog akta, a ne dužem od 15 (petnaest) dana.

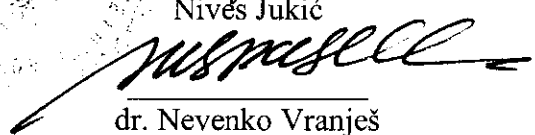
S poštovanjem,

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine




dr. Jasminka Džumhur


Nives Jukić


dr. Nevenko Vranješ

U prilogu:

- Preporuka Ombudsmena broj P-100/24, od 08.04.2024. godine

Dostavljeno:

- 1x naslovu
- 1x u spis
- 1x podnositeljima žalbe

² Član 32, stav (2): "Ako, jednom kada su preporuke date, predmetni organ vlade ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsman odredio, ili ako ne obavijesti ombudsmena o razlozima njihovog nepoduzimanja, ombudsman može ukazati ministru odgovornom za taj organ ili najvišim organima vlade, na tok predmeta i na date preporuke. Ako ombudsman nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem bit će uvršten u godišnji ili specijalni izvještaj, pominjući imena organa vlasti ili službenika koji su zauzeli takav stav."



Broj predmeta: **Ž-SA-05-574/23**

Datum: **08.04.2024.** godine

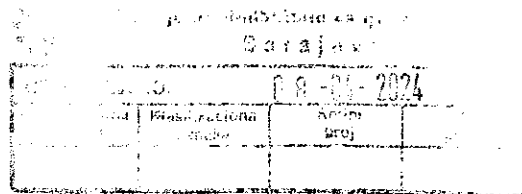
Broj preporuke: **P-100/24**

OPĆINA SANSKI MOST

Trg ljiljana 1

79 260 Sanski Most

n/r načelnika



PREPORUKA

u vezi sa žalbom Karabeg [REDACTED] i Šarčević [REDACTED]

I – UVOD

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucija Ombudsmena), zaprimila je dana 14.06.2023. godine žalbu Karabeg [REDACTED] i Šarčević [REDACTED] (u daljem tekstu: podnositelji žalbe), koja je registrovana pod brojem **Ž-SA-05-574/23**. Žalbeni navodi ukazuju na navodna kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine¹.

II – ČINJENIČNO STANJE

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucija Ombudsmena), zaprimila je dana 14.06.2023. godine žalbu Karabeg [REDACTED] i Šarčević [REDACTED] (u daljem tekstu: podnositelji žalbe), koja je registrovana pod brojem **Ž-SA-05-574/23**. Žalbeni navodi ukazuju na navodna kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine².

Podnositelji žalbe navode da su podnijeli zahtjev za pristup informacijama Općini Sanski Most kojim su zatražili pristup sljedećim informacijama:

- 1. Zaključak o izvršenju rješenja urbanističko-građevinske inspekcije, broj: UP-1-09-19-7-686/20 i broj: UP-1-09-19-7-686/20, oba od 10. 11.2021. godine i*
- 2. Zapisnik i odgovarajuće rješenje općinskog urbanističko-građevinskog inspektora u postupku kontrole zakonitosti gradnje u vodotoku rijeke Sane na parceli koja je specificirana u zahtjevu.*

Zahtjev je podnesen dana 07.02.2023. godine, a dana 02.03.2023. godine je doneseno rješenje kojim

¹ „Službene novine Federacije BiH”, broj 32/01, 48/11

² „Službene novine Federacije BiH”, broj 32/01, 48/11

se odobrava pristup informacijama, broj: UP-1-05-04-1-140/23. U nastavku navode da je po žalbi na ovo rješenje doneseno drugostepeno rješenje, broj: UP-2-01-04-1/23 od dana 08.05.2023. godine kojim se žalba usvaja, a zatim je dana 07.06.2023. godine ponovo doneseno rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 kojim se odobrava pristup informacijama na koje je ponovo uložena žalba a po kojoj je postupak u toku.

Žalitelji su mišljenja da im se postupkom općinskih organa onemogućava slobodan pristup informacijama koje su pod kontrolom općinskih organa kako bi se uvjerali da li općinski organi rade prema principu transparentnosti, efikasnosti i zakonitosti, odnosno, da li urbanističko-građevinskog inspektor radi zakonito u području primjene građevinskih propisa, posebno, propisa o uklanjanju nezakonite izgradnje. Smatraju da je u javnom interesu da se u tom pogledu razjasni da li općinske strukture toleriraju i štite nezakonitu radnju, da li svjesno ili grubim nemarom sprečavaju uklanjanje nezakonite gradnje, da li postoji zloupotreba ili nemarno obavljanje službenih ovlaštenja nadležnih inspektora, da li postoji nepravda i tolerancija u pogledu obaveze na uklanjanje nezakonito izgrađenih objekata.

Podnositelji žalbe navode da se onemogućavanje slobodnog pristupa informacijama ogleda u činjenici:

1. Da je nadležna općinska služba dva puta u istom postupku donijela rješenja kojima se odobrava pristup informacijama (rješenje od dana 02.03.2023. godine i od dana 07.06.2023. godine), ali podnosiocima zahtjeva nije dostavila tražene informacije niti je utvrdila da li su one pod kontrolom općinskog organa uprave, nego je dostavila obavijest općinskog urbanističko-građevinskog inspektora kojom se odbija dostava traženih informacija argumentom da žalitelji nisu ni inicijatori ni stranka u postupku inspekcijskog nadzora (obavijest, broj: 09-19-7-926/23 od dana 27. 02. 2023. godine i broj: 09-19-7-1920/23 od dana 06.06.2023. godine).
2. Da urbanističko-građevinski inspektor odbija dostaviti informacije koje su pod njegovom kontrolom zbog toga što podnosioci zahtjeva nisu inicirali konkretan inspekcijски nadzor niti su stranke u postupku inspekcijskog nadzora za koji se traže informacije.

Žalitelji smatraju da je nadležna općinska služba ovim pokazala da je nesposobna da uredno obrađuje zahtjeve i da nestručno primjenjuje odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, ili da iz nekog drugog razloga, u koji se može pribrojati i bračna veza između urbanističko-građevinskog inspektora i šefice Službe za opću upravu i društvenu djelatnost, sprečava žalitelje da pristupe traženim informacijama.

U cilju provjere žalbenih navoda dana 10.07.2023. godine institucija Ombudsmena uputila je akt Općini Sanski Most kojim je zatražena dostava izjašnjenja na navode podnositelja žalbe, te je dana 29.07.2023. godine institucija Ombudsmena zaprimila je akt Općine Sanski Most, broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 20.07.2023. godine u kojem je između ostalog navedeno:

„...Postupajući po uputama drugostepenog organa, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti je ponovo uputila zahtjev Službi za inspekcijske poslove za dostavu podataka dana 19.07.2023. godine.“

U nastavku postupka institucija Ombudsmena je dana 25.09.2023. godine uputila akt Općini Sanski Most kojim je zatražila dostavu izjašnjenja na žalbene navode podnositelja žalbe, kao i informaciju u kojoj je fazi konkretni postupak. Institucija Ombudsmena je zaprimila akt Općine Sanski Most, broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 02.10.2023. godine u kojem je između ostalog navedeno:

„...Služba za opću upravu i društvene djelatnosti je dana 28.08.2023. godine donijela Rješenje broj: UP-1-05-04-1-140/23 kojim je odbila zahtjev Karabeg [REDACTED] i [REDACTED] i Šarčević [REDACTED] iz [REDACTED] za pristup informacijama koje se odnose na dostavu podataka o tome da li je inspekcija izvršila rješenje o rušenju i uklanjanju građevine broj UP-1-09-19-7-686/20 i rješenja broj: UP-1-09-19-7-686/20, oba od 10.11.2021. te donijela zaključke o dozvoli izvršenja, kao i informaciju da li je po zahtjevu Sportskog ribolovnog društva „Devet rijeka“ proveden inspekcijski nadzor nad zakonitošću izgradnje na lokaciji Begići, na parceli koja se nalazi između parcela Zikrije Begića i Suada Dedića, kao neosnovan jer je konstatovala da tražene informacije spadaju u kategoriju informacija izuzetih od objavljivanja po osnovu zaštite privatnosti treće strane, odnosno da spadaju u kategoriju definisanih članom 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službene novine FBiH“, broj: 32/01 i 48/11), jer se radi o podacima o imovini trećih lica kao i ličnim podacima koji su sastavni dio tražene dokumentacije. Oспорavanje objavljivanja, odnosno objavljivanje ove vrste informacija moguće je tek kada se provede postupak utvrđivanja javnog interesa što je definisano stavom 1. i 2. člana 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama. U postupku utvrđivanja javnog interesa utvrđeno je da ne postoji opravdan interes koji se može smatrati javnim interesom na osnovu kojeg bi se ustupile trećem licu nečije lične informacije zaštićene i Zakonom o zaštiti ličnih podataka, već se radi o ličnom interesu podnosioca zahtjeva. Protiv navedenog rješenja podnosioci zahtjeva su Općinskom načelniku općine Sanski Most podnijeli žalbu dana 02.09.2023. godine. Žalitelji su u žalbi broj: UP-1-05-04-1-140/ 23 od 02.09.2023. godine predložili da se poništi prvostepeno rješenje i da drugostepeni organ sam riješi stvar tako što će žaliteljima u skladu sa zahtjevom dostaviti tražene informacije. Služba za opću upravu i društvene djelatnosti je dana 05.09.2023. godine dostavila kompletan spis predmeta podnosilaca zahtjeva Karabeg [REDACTED] i Sarčević [REDACTED] Komisiji za rješavanje prigovora na akte Općinskog načelnika na dalji postupak. Komisija za rješavanje prigovora na akte Općinskog načelnika je dana 18.09.2023.godine donijela rješenje broj: UP-2-01-04-1-3/23 kojim je poništila rješenje pomoćnika načelnika Službe za opću upravu i društvene djelatnosti broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 28.08.2023. godine i predmet vratila prvostepenom organu na ponovni postupak.“

Dana 28.09.2023. godine podnositelji žalbe su dostavili instituciji Ombudsmena akt u kojem su između ostalog naveli da je nadležna općinska služba donijela 28.08.2023. godine rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 kao i da „...Ponavljamo da nas prvostepeni organ u formi klik-klak uprave izlaže bespotrebnim troškovima, da postupak traje preko 7 mjeseci i da još nije okončan, a da sve ima elemente sistema jer dipl. pravica Kadirić u drugim postupcima na isti način sprečavala pristup informacijama...“.

U nastavku postupka dana 31.10.2023. institucija Ombudsmena je uputila Općini Sanski Most akt kojim je zatražila izjašnjenje na navode podnositelja žalbe, informaciju u kojoj je fazi konkretni postupak, kao i sve druge informacije koje se odnose na konkretni slučaj. Dana 17.11.2023. godine zaprimljen je akt Općine Sanski Most, broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 13.11.2023. godine u kojem je između ostalog navedeno:

„...Postupajući po uputama drugostepenog organa, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti je dana 03.11.2023. godine donijela Rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 kojim je odbila zahtjev Karabeg [REDACTED] iz Sanskog Mosta i Šarčević [REDACTED] za pristup informacijama koje se odnose na dostavu podataka...“

Dana 16.01.2023. godine podnositelji žalbe su dostavili dopis instituciji Ombudsmena u kojem je između ostalog navedeno da je drugostepeni organ Općine Sanski Most uvažio njihovu žalbu i da im je dostavio tražene informacije sa rješenjem od dana 20.12.2023. godine. U nastavku navode da je na taj način okončan postupak pristupa informacijama koji je započeo dana 07.02.2023. godine a u kojem su četiri puta ulagali žalbu drugostepenom organu.

III – RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

a) **Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine**³

Član 1.

- 1) Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je zajamčeno posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Distrikta Brčko, u skladu sa odredbama ovog zakona

Član 32.

- 1) Ombudsmen može dati preporuke organima vlasti u Bosni i Hercegovini...
- 4) Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsman ustanovi da način na koji je zakon primjenjen vodi nepravičnim rezultatima, on ili ona može uputiti nadležnom organu vlasti u Bosni i Hercegovini preporuke koje bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca.

IV – MIŠLJENJE INSTITUCIJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Zakonom o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisano je da ako Ombudsmeni nakon razmatranja predmeta, ustanove da način na koji je zakon primjenjen vodi nepravičnim rezultatima, on ili ona može uputiti nadležnom organu vlasti u Bosni i Hercegovini preporuke koje bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca⁴.

S tim u vezi, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine su razmatrali da li je postupak koji se vodi pred organom uprave nerazmno dug. Također, razmatrano je i pitanje da li je u konkretnom slučaju došlo do neopravdane aktivnosti organa uprave tzv. „ping pong“, gdje se vršilo ukidanje odluka i vraćanje prvostepenom organu na ponovno odlučivanje, bez konkretnog okončanja predmeta.

U konkretnom slučaju utvrđeno je

³ “Službeni glasnik BiH”, broj 32/00, 19/02, 35/04, 32/06

⁴ Vidjeti član 32. stav 4. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine

- Da su podnositelji žalbe dana 20.02.2023. godine podnijeli Općini Sanski Most zahtjev za pristup informacijama;
- Da je Služba za opću upravu i društvene djelatnosti donijela Rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 02.03.2023. godine;
- Da su protiv navedenog rješenja podnositelji žalbe podnijeli prigovor Općinskom načelniku Općine Sanski Most;
- Da je postupajući po prigovoru Općinski načelnik Općine Sanski Most donio Rješenje, broj: Up-2-01-04-1-1/23 od 08.05.2023. godine kojim je utvrdio da je prigovor osnovan i predmet je vraćen prvostepenom organu na ponovno postupanje;
- Da je u ponovnom postupku Služba za opću upravu i društvene djelatnosti donijela rješenje broj: UP-1-05-04-1-140/23 OD 07.06.2023. godine;
- Da su protiv navedenog rješenja podnosioci zahtjeva Općinskom načelniku Općine Sanski Most podnijeli prigovor dana 12.06.2023. godine;
- Da je Općinski načelnik postupajući po prigovoru donio Rješenje, broj: Up-2-01-04-1-2/23 od 04.07.2023. godine kojim je utvrđeno da je prigovor osnovan i predmet je vraćen prvostepenom organu na ponovno postupanje;
- U ponovnom postupku Služba za opću upravu i društvene djelatnosti je donijela Rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 od 28.08.2023. godine a kojim se odbija zahtjev podnositelja žalbe na prisutup informacijama;
- Da su podnositelji žalbe uložili žalbu drugostepenom organu;
- Da je Općinski načelnik Općine Sanski Most donio Rješenje, broj: UP-2-01-04-1-3/23 od 18.09.2023. godine kojim se poništava rješenje pomoćnika načelnika Službe za opću upravu idruštvene djelatnosti, broj: UP -1-05-04-1-140/23 od 28.08.2023. godine i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak;
- Da je Služba za opću upravu i društvene djelatnosti dana 03.11.2023. godine donijela Rješenje, broj: UP-1-05-04-1-140/23 kojim je odbila zahtjev Karabeg [REDACTED] iz Sanskog Mosta i Šarčević [REDACTED] za pristup informacijama koje se odnose na dostavu podataka;
- Da su podnositelji žalbe uložili žalbu drugostepenom organu;
- Da je je drugostepeni organ Općine Sanski Most uvažio žalbu podnositelja i dostavio im tražene informacije sa rješenjem od dana 20.12.2023. godine.

Iz svega iznesenog nesporno proizilazi da je tokom ovog perioda prvostepeni organ donio veći broj odluka koje je drugostepeni organ poništio naprijed navedenim rješenjima i vratio prvostepenom organu na ponovni postupak. U takvom slučaju, poštujući načela efikasnosti i ekonomičnosti postupka, te u duhu Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, drugostepeni organ je imao mogućnost da sam riješi stvar, te okonča postupak.

Nakon provedenog postupka, a temeljem cjelokupnog spisa predmeta, žalbenih navoda kao i izjašnjenja nadležnog organa iz kojih proizilazi da je zahtjev podnesen dana 20.02.2023. godine, da su podnositelji žalbe četiri puta ulagali žalbu, kao i da je drugostepeni organ meritorno odlučio tek dana 20.12.2023. godine, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine, utvrdili su da je u konkretnom slučaju, postupak trajao neopravdano dugo. Ombudsmeni su mišljenja da je bitno osigurati stručnost i osposobljenost službenika koji rade na rješavanju zahtjeva za pristup

informacijama a u cilju adekvatne primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu sve naprijed izneseno, u skladu sa članom 32. Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine, daju sljedeću:

P R E P O R U K U
načelniku Općine Sanski Most

1. Da, poduzme mjere i radnje u cilju doslovne primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, efikasnog rješavanja zahtjeva te sprječavanja neopravdano dugih postupaka po istim;
2. Da, poduzme mjere u cilju osposobljavanja zaposlenika koji rade na rješavanju zahtjeva za pristup informacijama a kako bi se na adekvatan način primjenjivao Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine;
3. Da u roku od 30 dana obavijesti Ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o realizaciji Preporuke i dostavi odluku donesenu u skladu sa ovom Preporukom.

U skladu sa članom 33. Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, ova Preporuka se dostavlja i žalitelju.

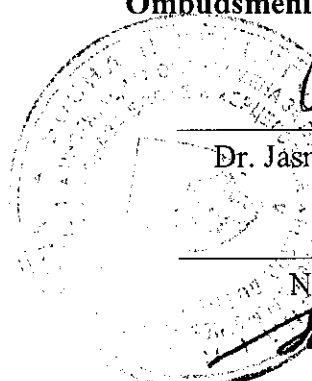

Dostaviti:

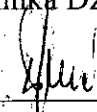
1x naslovu

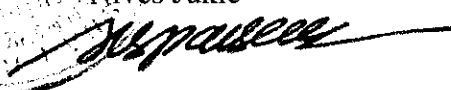
1x u žalitelju/ici

u spis

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine

Dr. Jasminka Džumhur


Nives Jukić


Dr. Nevenko Vranješ